

maga. Egy súlyosan és halmozottan sérült gyermek – aki esetleg nem lát, önálló helyváltoztatásra képtelen, értelmileg közepes vagy súlyos fokban sérült, beszédképtelen, vagy csak nagyon nehezen képes néhány hang képzésére, pelenkázni kell, koordinálatlan a végtag mozgása, etetni kell – integrálása egy általános iskolába, rendkívüli feladatot róna az intézményre.

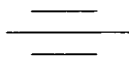
Ami fontos, hogy ne legyenek a sérült gyerekek negatívan megkülönböztetve ép társaiktól, csak a pozitív diszkrimináció engedhető meg esetükben, bizonyos mértékben. De ez nem helyfüggő! Egy halmozottan sérült gyermek szegregálódhat integrált intézményben is, és a fejlesztő iskola is képes arra, hogy elősegítse a sérültek elfogadását, részvételét a társadalomban. Nyitottnak kell lennie az intézménynek, és egy kis kezdeményezőkézség sem árt. Lehet közös rendezvényeket szervezni ép iskolásokkal, aktívan részt venni e helyi közösség életében, legyen az falu vagy város.

Az egyéni, személyreszabott fejlesztés, gondozás, az empátiás képesség, elfogadás és a megfelelő érzelmi muníció – érzelmi intelligencia – az, ami nélkülözhetetlen a fogyatékkal élő gyermekekkel való foglalkozás során. Mindezek a gyógypedagógusok, és a nevelő-oktató munkát segítő alapvető eszközei, hiszen így tudnak élni az érzelmi befolyás lehetőségével. A súlyosan sérült gyerekek lehet, hogy nem tudnak soha olvasni, bonyolultabb matematikai műveleteket megoldani, de nevetni és sírni a legsérültebb gyerek is tud, érzelmeket élnek át, és közölnek velünk. Alapvető cél – leegyszerűsítve –, hogy a kisdíákok többet nevéssenek, mint sírjanak, mert azon túl, hogy minden gyermek boldog gyerekkort kell, hogy megéljen/átéljen, az értelmi fejlesztésük is hatékonyabb, sőt csak akkor hatékony, ha jól érzik magukat. Nyilván ez mindannyiunkra igaz, csak rájuk még fokozottabban. A pszichológiából ismert az „állapotfüggő tanulás” fogalma. Jobban emlékezünk valamire akkor, ha a hangulatunk hasonló a felidőzés során, mint az ismeretek elsajátításakor. Kutatások igazolták, hogy jó hangulatban fogékonyabbak vagyunk például a segítségnyújtásra is.

Itt megemlíteném az iskolát, mint munkahelyet, kiemelve a munkahelyi légkör fontosságát is. Ahhoz, hogy türelemmel, megértéssel tudjunk fordulni a sérült emberek, különösen gyerekek felé, elengedhetetlen az oldott, kellemes hangulat, légkör. Hosszú távon pedig csakis humorral, jókedvvel (természetesen a szakmai tudás mellett) végezhető érdemi munka, és őrizhető meg a dolgozók lelki harmóniája is.

IRODALOM

1. GEMMA Szociális Szolgáltató Központ-Fejlesztő Iskola: Pedagógiai Program 2010.
2. Kiss Zsuzsanna: Gyermekközpontúság a magyar oktatási rendszerben, Szeged 2005., szakdolgozat



PÁRIZSNÉ KISS VIRÁG

tanító

Dózsa György Általános Iskola

Kiszombor

Projektnap, avagy fő az egészség

Minden évben szervezünk olyan programokat iskolánkban, amelyeken nemcsak tanulóink, hanem szüleik is részt vehetnek. Az idén március 19-én rendeztük meg az egészséges életmód téma köré alakított úgynevezett egészségnapot. (Ez az esemény szombatra esett, min-

denképpen kellett jönni iskolába, hiszen március 14-ét dolgoztuk le.) Úgy gondoltuk, egy játékos keretek között lebonyolított program kellemes élményekkel gazdagítaná mind tanulóink, mind szüleik életét.

Annak érdekében, hogy kisebb csoportokban minél többféle feladatban vehessenek részt a gyerekek, évfolyamonként négy helyszínen, körforgásszerűen foglalatostkodtak a kisdíákok az alsó és a felső tagozaton egyaránt. Szüleikkel együtt vonultak állomásról állomásra, így a felnőttek is próbára teheték magukat. Külön programot állítottak össze a pedagógusok az alsósok és a felsősök számára, életkori sajátosságaiknak megfelelően.

Minden évfolyam valamilyen téma köré csoportosította játékos feladatait.

Az alsósoknak minél több manuális tevékenységet próbáltunk kitalálni érdeklődésüket ezzel is fokozva. Az első évfolyamos tanítók segítségével az *egészséges alapanyagokkal* ismerkedhettek meg jobban a gyerekek. Lehetőségük nyílt egy táplálékpiramis kiegészítésére, természetesen képeket kellett elhelyezni a piramis megfelelő szintjére. Meglepően tájékozottak voltak a gyerekek ebben a témában. Majd egy úgynevezett titokzásokból húzhattak gyümölcsöket, zöldségeket, és tapintás alapján kellett megnevezniük ezeket. Egyik kollégánónk humoros találós kérdéseket állított össze, amelyek valamilyen egészséges alapanyagra kérdeztek rá. Végül ebben a témakörben bekötött szemmel nyers zöldségeket és gyümölcsöket kóstolgathattak a gyerekek, amelyeket ízük alapján kellett felismerniük. Természetesen ez nagy tetszést aratott körükben.

A második évfolyam témaköre az egészséges táplálkozással, a *helyes étrend* kialakításával volt kapcsolatos. Színes képek, szókártyák segítségével napi menüt állíthattak össze a gyerekek, természetesen többségében hasznos ételeket kellett válogatniuk. Majd csalafinta állításokról döntöttek el, igazak vagy hamisak, ezek is az egészséges ételekhez kapcsolódtak. Ezután ismét az érzékszerveikre hagyatkoztak a kisdíákok, csak ezúttal illatuk alapján kellett felismerniük különböző ételeket. Nagyon nagy lelkesedéssel igyekeztek felismerni egy-egy ételt. Végül egy képkirakó várta a tanulókat, ahol egészséges ételek képeinek darabjaiból alkothattak egy egészet.

A harmadikos tanítók a *fogápolás témakörében* találták ki játékos feladataikat. A helyes fogmosás technikáját sajátíthatták el egy fogsormodell és fogkefék segítségével. Az ismeretek elmélyítéséhez kártyákat használtak, amelyeken a fogmosás helyes lépéssorait láthatták. Majd egy totót töltöttek ki közösen a tanulók, ahol a fogkefe feltalálásának történetéről is hallhattak érdekességeket. Egy másik helyszínen egy számsor összekötése után képek bukkantak elő, amelyeken egészséges fogak mosolyogtak vissza tanulóinkra. Végül egy memóriajátékot játszhattak a nebulók, amely kapcsán a fogápoláshoz szükséges használati tárgyakat kellett kiválasztaniuk.

A délelőtti befejezéséként a negyedikes tanítókkal csoportokban *plakátot készítettek* a gyerekek, amelyekhez felhasználhatták előtte szerzett tapasztalataikat. (Ezeket a folyosón helyeztük el, hogy díszítsék iskolánkat.)

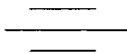
Mindeközben, hogy összekössük a kellemeset a haszonnal, a védőnők vércukor- és vérnyomásmérést végeztek a szülőknek, hasznos tanácsokkal látták el őket, ha igényelték.

A felső tagozaton ugyanezekben a témakörökben végeztek feladatokat a tanulók, de ezek még interaktív előadásokkal is kiegészültek. Többek között hallhattak érdekességeket a haj szerepéről, betegségeiről, majd a kézmosás fontosságára hívták fel a figyelmet megelőzve ezzel számos fertőzést. A harmadik előadás pedig a legnagyobb kincsünkről az ivóvizről szólt. Megtudhatták a gyerekek, hogy a Földön minden hatodik ember szomjazik, és víz hiányában nem tud tisztálkodni. A világ egyes tájain már most luxuscikknek számít a víz.

Természetesen a délben felszolgált ebéd is egészséges alapanyagokból volt összeállítva, hiszen a káposztasaláta mellé sült csirkét és párolt zöldségeket kaptak a gyerekek.

Kellemes és hasznos időtöltés volt ez diákoknak, szülőknek és pedagógusoknak egyaránt. Mindannyian élvezettel vettek részt a játékos feladatokban, szerzett ismereteiket pedig remélhetőleg beépítik mindennapjaikba is.

A szülői munkaközösség mint iskolán belüli szervezeti egység kapcsolódik az iskolán kívüli szervezeti egységekhez, és ezáltal a település civil közösségei segíthetik az ilyen és ehhez hasonló iskolai megmozdulásokat.



DR. NAGY ANDOR
főiskolai magántanár
Eszterházy Károly Főiskola
Eger

A Család Évében – család a TV-ben

A családról, a Család Évében, a Család Hetében születtek e sorok.

Jelen

Éve van, hete van a családnak. Mintha valami akció lenne, valami tartós akció a piacgazdaság keretei között. Ennyit érne a család fogalma, vagy azt jelentené, hogy most minden figyelem a családé kell legyen, hogy a média is segítsen a család tekintélyének visszaállításában, hogy történjenek olyan intézkedések, szülessenek olyan rendeletek, törvények, amelyek a jelen gondjait orvosolják, pozitív jövőképet alkotva?

Jelenünk problémái a családok vonatkozásában is ismereteseek. A többgenerációs családok gyakorlatilag megszűntek. A házasságkötések száma évente csökken, nem csak hazánkban. Növekszik a valameddig együtt élők száma. A fiatalok élék életüket, szingliként is jól érzik magukat, de az esküvőt követően számosan válnak, újra válogatnak. Több az abortusz, mint a szülés, fogy a magyar. A gyermekáldás helyett gyermekvállalásról beszélnek. A kismama nem áldott állapotban van, hanem terhes, sőt veszélyeztetett terhes. A nagy hasú kismamák sokan szívják a bagót, számosan isszák a kólás rumot. A családokban is megjelent az erőszak: a trágár beszédőtől a gyilkolásig terjed a skála. Tömeges lett a szegénység, mélyszegénység, munkanélküliség. A holnap sokan kilátástalan. A bölcsődékben, óvodákban, iskolákban a kisebbség ütközik a többséggel. A pedagógus sincs biztonságban a munkahelyén... Hálnak az utcán.

Ez a való világ! Korántsem az a luxus, amit a TV közvetít.

Kíváncsian figyeltük a Család Hetében a közszolgálati televíziókat. A szokottnál több volt a szöveg a családról, de véleményem szerint csekély volt azoknak a műsoroknak a száma, amelyek szentesítették volna a családot mint intézményt, a társadalom alapsejtjeit, aminél jobbat még nem találtak ki.

Néztük a kereskedelmi adók kínálatát is. Boldogságban, szeretetben élő családokkal legfeljebb a sorozatokban találkozhattunk a tőlünk messzire levő világban.

A televízióról már sokszor állapítottuk meg, hogy Janus-arcú, áldás, de akár átok is. Tömegbefolyásoló, kultúraközvetítő szerepe közismert volt és maradt. Milyen kultúrát közvetítsen a közszolgálati televízió? Egyértelmű a válasz a témaként megjelenő családdal kapcsolatban is. Jó lenne, ha azok ismernének magukra a képernyőt nézve, akik boldog, szeretetteljes családi életet élnek, akik számára meghatározó a család.

A példát adó családmódellem nem csak a televíziókból, egyáltalán a médiából is hiányzik. Ma már nem érdekes – vélik sokan –, ami normális, természetes, magától értetődő lenne a családdal kapcsolatban. Hol van már a mi Családi Kör korszakunk, a Családi Vásárnapok meghitt bemutatása? Amelyben problémáktól egyáltalán nem mentesen, de szegényen is gazdagon éltek, mert szerették egymást, mert az otthon melegét érezték, mert az egymást szeretők